## MUHAMMED BİN GÂLİB ET-TEMMÂR

Hadîs âlimlerinden. İsmi, Muhammed bin Gâlib ed-Dabî et-Temmâr'dır. Basralı olduğu için Basrî de, denir. Künyesi Ebû Ca'fer olup, Temmâr lakabıyla meşhûr olmuştur. 193 (m. 808) yılında Basra'da doğdu. Sonra Bağdâd'a gidip yerleşti. Orada ilim öğrendi. Çok âlimle görüşüp ilim aldı. 283 (m. 896) senesinde Ramazan ayının sonlarına doğru Bağdâd'da vefât etti.

Büyük hadîs âlimlerinden olan Muhammed bin Gâlib; Affân bin Müslim, Abdullah bin Mesleme el-Ka'nebî, Müslim bin İbrâhîm, Ebû Huzeyfe en-Nehdî, Ebû Seleme et-Tebûzekî, Ebû Ma'mer Abdüssamed bin Nu'mân, Kubeysa bin Ukbe, Ebû Nuaym el-Fadl bin Dukayn, Ebû Gussân en-Nehdî ve Basralı, Kûfeli ve Bağdâdlı daha birçok âlimlerden ilim öğrenip hadîs-i şerîf rivâyet etti. Kendisinden, de, Mûsâ bin Hârûn, Muhammed bin Muhammed el-Bâgandî, Yahyâ bin Muhammed bin Sa'îd. Ebû Amr bin Semmâk, Ahmed bin Selmân en-Neccâd, Ebû Sehl bin Ziyâd, Ebû Bekir eş-Şâfiî ve daha başka âlimler hadîs-i şerîf işitip rivâyet ettiler.

Muhammed bin Gâlib hafızası kuvvetli, sika (güvenilir), sadûk (rivâyetleri sağlam), hitâbeti kuvvetli, meşhûr hadîs âlimlerindendir.

Hamza bin Yûsuf es-Sehmî şöyle anlatıyor: Dâre Kutnî'ye, Muhammed bin Gâlib et-Temmâr'ın nasıl birisi olduğu soruldu. O da: "Sika ve rivâyet ettiği hadîs-i şerîfler üzerinde iyi düşünen âlimlerdendir" dedi.

Ebû Hasen, Dâre Kutnî'de şöyle bildiriyor: "O, hatîb birisiydi. Onun lisânından çok kimse çekinir, onun karşısında çok kimseler konuşmaya cesâret edemezlerdi."

Onun rivâyet ettiği hadîs-i şeriflerden ba'zıları şunlardır:

**"Allahü teâlâya isyan olacak bir şeyde, yarattıklarına itaat edilmez."**

**"Hûd sûresi ve benzerleri beni ihtiyârlattı."**

"Bir cenâze namazında üç saf cemâat bulunur da, meyyite duâ ederek şefaatte bulunurlarsa, Allahü teâlâ onların şefaatini kabûl eder."

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□


1) Mu'cem-ül-müellifîn cild-11, sh. 110

2) Tezkiret-ül-huffâz cild-2, sh. 615

3) Şezerât-üz-zeheb cild-2, sh. 185

4) Târih-i Bağdâd cild-3, sh. 143